

ABSTRAKT

U radu je obrađena sudska zaštita posjeda kao njegov najvažniji pravni učinak. Posjed kao faktička vlast na stvari sam po sebi nije nikakvo pravo, ali proizvodi pravne učinke po samom zakonu i uživa građansko-pravnu zaštitu.

Zaštita posjeda kao faktičke vlasti na stvari u prvom redu predstavlja zaštitu ekonomskog interesa posjednika, odnosno zaštitu ekonomske koristi koju on ostvaruje držeći određenu stvar, odnosno pravo u posjedu.

Sudska zaštita posjeda kao redovan oblik posjedovne zaštite ostvaruje se u parničnom postupku tužbom zbog uznemiravanja posjeda ili tužbom radi vraćanja posjeda (tužbe zbog smetanja posjeda) ovisno od toga da li je smetanje izvršeno uznemiravanjem ili oduzimanjem posjeda. Karakteristično za posjed jeste da se posjedovnom parnicom spor ne rješava definitivno, već se nakon posjedovne parnice pitanje prava konačno rješava u redovnoj vlasničkoj parnici. Posjedovnom tužbom se može postići samo uspostava ranijeg posjedovnog stanja, dok se pravo na posjed, odnosno koja od stranaka u sporu je ovlaštena da drži stvar u posjedu utvrđuje u redovnoj vlasničkoj parnici.

Rad je rađen metodom analize pojedinih zakonskih odredbi značajnih za ovu oblast, u prvom redu odredbi Zakona o vlasničko-pravnim odnosima i Zakona o parničnom postupku, ali se bavi i sudskom praksom ukazujući na rješenja kako sudova BiH, tako i sudova bivše SFRJ.